

Posudek na bakalářskou práci Davida Kožíška**AMERICAN AND BRITISH DIALECTAL SYNONYMS IN SELECTED LEXICAL FIELDS**

Posudek oponenta

Vedoucí práce: PhDr. Klára Matuchová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Jakub Ženíšek

David Kožíšek se ve své práci zaměřil na srovnání dialektových synonym v britské a americké angličtině, která se liší a mohou být zdrojem nedorozumění. Tématiku uvádí velmi stručný exkurz do historie Spojených států, ve kterém se autor snaží nastínit, jak se čtyři století vývoje USA promítala do utváření svébytného amerického „dialektu“. Následují tematicky řazené srovnávací pasáže vybraných ekvivalentů mezi britskými a americkými dialektovými výrazy. Poté autor uvádí výsledky praktického výstupu práce, jímž je dotazník, který zkoumá povědomí českých studentů angličtiny (různých úrovní pokročilosti) o britských, resp. amerických synonymních dialektových výrazech.

Práci zdobí velmi jasně formulované a metodicky precizně uchopené východisko. Ani strukturu a formulaci závěru nelze mnoho vytknout.

Drobné věcné výhrady - obsah:

Historizující úvod je samozřejmě jen podružnou částí práce, přesto je poněkud odrazující, když se hned na str. 9 dozvídáme, že první stálou americkou kolonii Jamestown ve Virginii založili „English-speaking pilgrims [and] Puritan escapees“. Již samotný název (James-town) jasně napovídá, že se principiálně jednalo o rojalistickou koloniální výspu, nikoli o kolonii protestantských utečenců. Z toho vyplývá i étos „otců zakladatelů“. Zatímco kolonie v Nové Anglii na severovýchodním pobřeží charakterizoval náboženský patos (minimálně v rétorické rovině), první osadníci Virginie v čele s Johnem Smithem byli často obchodníci a dobrodruzi, jejichž neskrývaným záměrem byla kolonizace této části kontinentu po „patronátem“ společnosti London/Virginia Company, jejichž založení (nepokrytě za tímto účelem) posvětil James I - tedy ztělesnění hlavního ideologického protivníka protestantské enklávy na severu. Směšovat tyto dva osadnické proudy je matoucí a mylné.

Podobnou námitku lze vznést vůči implicitní etnické chronologii osidlování amerického kontinentu, kterou nám autor při popisování genealogie nových angloamerických přejatých slov na str. 11 nastiňuje slovy, že „[t]he British [settlers] were soon followed by [...] the Dutch [...], the French [...], or the Spanish.“ Je samozřejmě možné, že španělská slova jako *barbacoa* (→barbecue) nebo *cucuracha* (→cockroach) v angličtině zdomácněla až mnohem později, ale španělská přítomnost v Novém Mexiku a na Floridě předcházela prvním anglickým osadám, spojení „were soon followed“ je tedy historicky chybné.

Jak jsem však již zmínil, tyto výhrady se netýkají hlavního meritu práce.

Formální výhrady - jazyk apod.:

- U některých srovnávacích pasáží, které stručně komentují britské a americké varianty u jednotlivých výrazů, autor až příliš spoléhá na to, že čtenář práce bude sám vědět, která z variant je britská a která americká. Z práce samotné to totiž někdy zcela zřetelně nevyplývá, např. z této věty na str. 21: „Also hoover, originally a trademark of an American

company has practically become synonymous to a vacuum cleaner, which is a term commonly preferred in the United States.” Zamýšlené implicitní sdělení, že hoover je britská varianta, je zde skutečně *hodně* implicitní.

- Chybějí klíčová slova.

Dotazy k obhajobě:

- Prosím o bližší upřesnění významu následující části věty na str. 14: „Even though the original colonies had been dispersed, immigrants did not stop pouring into the United States...“
- Prosím o objasnění logické souvztažnosti první a druhé části posledního odstavce na str. 16 (který pokračuje na str. 17): „The status of English... which derives [from?] the country’s economic and cultural dominance“.

David Kožíšek napsal výtečně strukturovanou a přínosnou práci, jejíž třetí a pátá část může posloužit i jako přehledové kompendium. I proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze dne 21.5. 2011

.....
Jakub Ženíšek